

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

III. Practicæ Resolutiones circa prædicta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

plures socios admittat, quam æstimatio eius patiat, & solutio ad rationem sex pro centum, etiam si officium non tantum redderet; & solutio fructus anticipata. Scio statutum Pauli IV. à Pio IV. abrogatum, ita ut modò satis sit, pacta contra bonos mores non esse, & verè officium esse, in quo Societas subsistat.

22. *Est ne licita Societas super officio commodato ab alio officiali?* Licitè quidem constituitur, nec id in legis est fraudem.

23. *Quot modis huiusmodi Romana Curia officiorum Societas dissolvitur?* Sex. 1. Adventu temporis, pro quo est constituta. 2. Morte naturali socij. 3. Morte eius, quem socius loco sui nominasset. 4. Morte officialis. 5. Morte eiusdem civili. 6. Venditione officij ab officiali:

24. *De Societate omnium bonorum differe.* In huiusmodi Societate communicantur omnia, quæ ex causa qualibet acquiruntur: & omnia debita contracta, lucra, damna, & impensæ; communicantur autem statim post contractam Societatem, etiam si traditio non fiat.

§. 4.
Societas
omnium
bonorum.

25. *Socius vni potest re communi in bonum privatum?* Potest in conscientie foro; si tamen aliquod damnum inferret, debet compensare. Et si quidem proprio nomine administrat, totum lucrum ipsius est: at totum etiam damnum resarcire tenetur, quod Societas propter hoc passa esset.

26. *Quid de Societate inter coniuges?* Iure communi est tantum ad habitandum simul, ad familiam gubernandam, generandam prolem, & educandam: at iure Castellæ, est etiam Societas omnium bonorum, quæ stante matrimonio comparant.

27. *Si vir usumfructum acquirat eius rei, cuius ante coniugium habebat proprietatem?* Non tenetur illum cum vxore communicare; quia à nullo iure vxoris dependet.

CAPVT III.

Praxis circa materiam de Societatibus ex Societatis IESV Auctoribus.

28. *Quantum lucri potest habere qui Societatem cum aliquo quæstuosam inicit?* Qui plus in Societate ponit (respondeo ex Molina) plus lucri debet habere; qui autem Molinæ positæ pecuniæ solum partis periculum subit, eius tantum

F f

debet

450 *Moralis Theologiae Tract. III. Iustitia,*
debet habere lucrum ; reliquum enim mutuatum intelli-
gitur.

Molin. 29. *Quid si Societas in dubio sit ; id est, non constat, an
tali vel tali conditione fuerit contracta ?* Tali in casu intelli-
gitur auctore eodem *Molina*, contracta secundum consuetu-
dinem.

Molin. 30. *Pactum est, quod sit commune damnum capitalis, sed de
lucro pactum nullum expressum est : quidnam igitur intelligen-
dum circa lucrum ?* Ex eodem adhuc *Molina* respondeo im-
peto, quod sit commune damnum capitalis, intelligi, quod
etiam lucrum sit commune. Itaque quod capitali superest, in
fine diuidendum.

Saa. 31. *Dissoluitur Societas, vel ob unius socij mortem, aut po-
dito ferè toto capitali : quidnam faciendum de lucro ?* Nisi aliud
sit conuentum, docet *Saa* ex *Lopez*, lucrum pro rata diuiden-
dum, reddito prius capitali ei, qui posuit, solutisque debitis
factis ab aliquo, Societatis nomine.

Tolet. 32. *Vnam Societatem inij, meque ad operas in ea obligant
delinqtione, aut ad restitutionem teneor, alias Societates inueniunt,
measque in eis operas impendendo ?* Respondeo ex *Toleti* doctri-
na non peccare, nec ad restitutionem teneri, quoties id pra-
stare possis, absque prioris Societatis prauidicio.

Rebell. 33. *Celebrari ne potest Societas inter patrem & filium, ac inter
fratres ?* Regulariter quidem potest contractus Societatis ce-
lebrari ab iis qui potestatem habent disponendi ad suum li-
bitum de rebus, quas conferunt ad Societatem. Vnde colligo
iniri posse inter patrem & filium, quando filius confert ad
Societatem bona castrensia, vel quasi : aut quando pater ponit
pecuniam, & filius operam, & industriam. Item assero celebra-
ri posse inter fratres. Saluo tamen patris iure. Ex *Rebello*.

Rebell. 34. *Quinam ex iure non possunt validè Societatem inire ?*
Neque pupillus, neque minor absque tutoris licentia : ne-
que rationis vsu carentes : neque Religiosus, cum non sit sui
iuris : neque medicus cum infirmo : aduocatus cum cliente :
nec tutor aut curator cum pupillo, & minore. Ex eodem
Rebello.

Tolet. 35. *Si res Societatis furto sublata fuerit, cuiusnam est dam-
num ?* Debere esse commune, si absque culpa sociorum sublata
est, docet *Toletus*.

Molin. 36. *Facit elemosynam socius, qui ponit industriam : soluenda
ne ex communibus ?* Si moderata sit, & discreta, fiatque in-
tuitu felicitis exitus Societatis rationabiliter soluendam ex
communibus lucris Societatis *Molina* docet.

37. *Aliqua*

37. *Aliqua expensa in utilitatem Societatis facienda sunt, ad quas non potest socius pecunias ex Societate extrahere: quid faciendum? Socius tenetur eas ex propria pecunia facere, aut curare (si non habeat) ut mutuo petatur ex aliis. Ipsi tamen competit ius repetendi à sociis, quod insumpsit, cum utiliter gesserit negotium Societatis, non secus ac si negotio proprio curam impenderet. Sic Molina.*

Molin.

38. *Exprime quæ iura Societatis inter fratres. Ex Molina, Filiucio, Rebello, Tolet, & aliis respondeo, fratres fundis vitæ parentibus, habere solent bona indivisa per modum Societatis, ita ut lucra & damna sint communia: quanquam hæc Societas extendit se tantum ad bona hæreditaria, & ad lucra ex illis provenientia, nisi aliter deductum sit in pactum. Propterea si unus negotietur, altero nihil conferente, non dicitur cum altero Societatem iniisse; imò si uterque negotietur, non videntur Societatis contractum celebrasse si nihil conferant ad negotiationem. Quare Societas inter fratres extenditur tantum ad ea, quæ inter se fratres communicant, & in commune conferunt, animo conferendi in commune; non verò se extendit ad bona aliunde à fratribus acquisita.*

Molin.

Filliuc.

Rebell.

Tolet.

39. *Quosnam sumptus possunt fratres indivisi facere? Ordinarios, & competentes; extraordinarios verò non possunt. Quare si unus fratrum v. g. propter aliquod delictum pœnam cogatur solvere, non potest hos sumptus de communibus Societatis bonis facere.*

40. *Quoniam bona sunt à fratribus ad partitionem adducenda, & seclusa societas? Bona tantummodo profectitia, quæ filius à patre, vel auo accepit: bona verò castrensia, vel quasi non sunt conferenda, quia dominium eorum pleno iure pertinet ad filium. Præterea bona adventitia quoad proprietatem similiter non conferuntur, cum pertineant ad filium quoad proprietatem.*

41. *Tenetur ne filius cum aliis fratribus conferre, quæ à patre causa dotis accepit, vel à i. ordinis, vel titulo legati, &c. Non tenetur, si velit ab hæreditate abstinere, re sibi tradita contentus, modò hoc non noceat legitimæ aliis debitæ: sicut neque tenetur conferre, quæ pater in ipsius studio consumpsit; quia hæc censentur condonata, nisi forte filius habuerit, unde se possit sustentare. Idem assero de iis, quæ pater illi tradidit præ aliis ad cibum, vestitum, equitatum, & ludum; imò & de libris vivente patre traditis: & expensis conuiuij à patre facti occasione sacri à filio celebrati, vel Doctoratus adepti*

Ff 2

occasione,

452 *Moralis Theologia Tract. III. Iustitia,*
occasione, vel professione in Religione; secus de vestibus pre-
tiosis, torquibus, arthis, & aliis largitionibus sponsalibus
propter nuptias effectis, aut propter filij à captiuitate redem-
ptionem; hæc enim in paternæ hæreditatis diuisione addu-
cenda sunt. *Omnia ex citatis.*

EXAMEN XIV.

De Iustitia & iure, circa materiam de contracti-
bus, in quibus admiscetur fortuna: de contra-
ctibus, qui aliis contractibus sunt adminiculo:
de quasi contractibus: & de nonnullis contra-
ctibus innominatis.

CAPVT PRIMVM.

*De contractibus, in quibus fortuna
admiscetur.*

§. I.
Assecu-
ratio.

1. *Cis contractus in quibus admiscetur fortuna, præter ludum tres esse, scilicet Assecurationem, Sponsonem, & sortem. Requiro quidnam Assecuratio? Contractus est, quo alienæ rei periculum suscipitur pro pretio, aut alio intere-
ce. Reducitur ad emptionem & venditionem, vendente assecuratore periculi susceptionem, pro certo pretio.*

2. *Quoniam ad eius iustitiam requiruntur? Triâ præcipuè Primum æqualitas ex vtraque parte. Secundum incertus euentus rei, quæ assecuratur. Tertium sufficientia bona in assecurante. Si quid horum deesset, iniustus esset contractus.*

3. *Sciens ex Astrologia fore securum tempus, potest ne recipere pretium pro assecuratione? Potest planè; quia non ita infallibiliter quis ex Astrologia conicit, vt non adsit periculi timor.*

4. *Quodnam assecurationis pretium commune? Iustum eius pretium ex communi æstimatione petendum, si taxatum non est.*

5. *Quenam res solent assecurari? Quatuor præcipuè. Merces, Pecuniæ, Libertas, Vita.*

6. *Indica vtriusque contrahentis obligationes. Assecurans
ultima*